

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe unŷ anŷ 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.
România și străinătate:
Pe anŷ 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULŪ XLVII.

SĚ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondŷ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare
Sortiseri nefrancoate nu se primesou. — Manuscripte nu se retrămitŷ.

N^R 249.

Duminică 23 Decemvre

1884.

Nou abonamentŷ
la

„Gazeta Transilvaniei.“

Cu 1 Ianuarie st. v. 1885 se începe unŷ nou abonamentŷ, la care învitatŷ pe onorații amici și sprijinitori ai fŷiei nŷstre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.
„ șese „ 6 „
„ unŷ anŷ 12 „

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 9 francoi în aurŷ
„ șese „ 18 „
„ unŷ anŷ 36 „

Din cauza însemnatei scăderi a cursului bi-
letelorŷ de bancă române, suntemŷ constrînși a condiționa
plata abonamentelorŷ în aurŷ, séu în hărțiă cu adausulŷ
agiului.

Rugămŷ pe d-nii abonați, ca sĚ binevoiescŷ a-și renoi de
cu vreme abonamentulŷ, pentru ca sĚ nu se întrerupă expedițiunea
ziarului.

ADMINISTRAȚIUNEA „GAZETEI TRANSILVANIEI.“

Cestiunea Universității române.

I.

Brașovŷ, 22 Decemvre.

„Junimea română a pierdutŷ o pozițiune slabă, nesigură și periculoasă la universitatea maghiară din Clușiu, dér a câștigatŷ pentru aceea convicțiunea morală, că trebuie sĚ lupte tŷtă viața ei cu energiă, cu abnegare de sine și cu tŷte mijlocele iertate, pentru ca sĚ împlinescŷ justa și vechia dorință a poporului românŷ de a avĚ odată o universitate română în Transilvania, care singură numai îi pŷte servi ca garanțiă, că limba română nu va mai fi insultată și huiduită în patria ei străvechiă.“

RĚndurile aceste le-amŷ scrisŷ la prima impresiune, ce ne-a produsŷ o scirea, că modesta și pacnică societate de lectură a studenților Români din Clușŷ a fostŷ disolvată. Ele cuprindŷ în câteva cuvinte marea și grava cestiune, despre care voimŷ sĚ vorbimŷ ađi: cestiunea universității române.

Este invederatŷ, că nu voimŷ sĚ vorbimŷ despre o instituțiune politică, bună-ŷră cum era odinŷră, în primile veacuri după venirea Ungurilorŷ în acĚstă țĚră, așa numita „Universitas Valachorum“ și cum era până în zilele nŷstre „Universitatea fundului regescŷ“, ci vorbimŷ numai despre acea instituțiune literară și științifică, fără de care unŷ poporŷ nici nu pŷte trăi în timpurile nŷstre, cu atătŷ mai puținŷ pŷte sĚ înainteză în cultură.

AdevĚratŷ că o stare condiționează pe alta. Cultura și progresulŷ unui poporŷ depinde dela drepturile sale politice. Poporulŷ, care posedă aceste drepturi, are și puțința de a înaintă, de a-și înființă școle, academii și universități; unŷ poporŷ însă, care se află în stare de ilotŷ, de pară, cum e poporulŷ românŷ din Transilvania și țĚra ungerescă, este lipsitŷ de acĚsta posibilitate, este condamnatŷ a stă pe locŷ mutŷ, când alte popŷre se desfățĚză în bunătățile culturai și ale civilizațiunei omenesci.

La 1867 și 1868 când ni s'au nimicitŷ în modŷ unilateralŷ drepturile politice naționale, ne asigurau adversarii că ei suntŷ decisi ca în schimbulŷ acestorŷ drepturi, ce cereau sĚ le aducemŷ jertfă molochului ideei lorŷ de statŷ, sĚ ne garanteze libera și neîmpedecata dezvoltare pe terĚmulŷ culturai. Ei găsiră din nenorocire și

între noi mulți ŷmeni creduli, cari erau ademniți de vorbele lorŷ frumoșe.

InsĚ ŷmenii nŷstri cu pĚtrundere și cu prevedere politică, au înțelesŷ că la 1868 nu se tractă decătŷ de-o „capitis deminutio“ a poporului românŷ. Luândŷ-se facultatea de-a exercită drepturi politice în acĚsta țĚră, i s'a luatŷ și facultatea de a se cultiva în limba sa maternă și de-a progresă în cultura sa națională românescă.

Ětă ce đicea unulŷ din cei mai distinși apĚrători ai drepturilorŷ nŷstre naționale în dieta ungară dela 1868, d-lŷ Dr. Alessandru Mocsonyi cătră adversarii nŷstri: „Națiunea e ca și in-
„dividulŷ nu-și are scopulŷ aiurea, ci în sine, în dezvoltarea sa propriă, ea este scopŷ de sine și de aceea e subiectŷ de drepturi fundamentale séu cardinale.“

Adversarii nŷstri au aplaudatŷ pe vorbitorŷ, neputĚndŷ resistă logicei cuvintelorŷ sale, dér au votatŷ faimŷsa lege de naționalitate, rezervĚndŷ și numai pentru sine drepturile cardinale, precum și dreptulŷ de-a avĚ o universitate propriă națională și lăsândŷ-ne nouĚ numai școlele primare și secundare.

Urmărirele le vĚdurămŷ la 1879 și la 1882. Legislatorii maghiari au găsitŷ deodată, că elevii din școlele primare și secundare nemaghiare suntŷ rĚu pregătiți pentru universitățile maghiare și s'au hotărĚritŷ prin urmare de a transformă școlele nemaghiare cu încetulŷ în școle cu limbă de propunere maghiară.

Urmarea urmărilorŷ amŷ vĚdutŷ o în vĚră și în Ěrna anului acestuia în orașulŷ Clușŷ, și în sînulŷ universității maghiare de acolo.

Indată ce ni s'au luatŷ drepturile cardinale, ni s'a luatŷ și puțința de a ne apĚră dezvoltarea nŷstră culturală națională și amŷ trebuitŷ sĚ facemŷ amara esperiință, de a vedĚ atacatŷ chiar și sanctuariulŷ sentimentelorŷ nŷstre.

A fostŷ numai o profanare a sacrului principiu de egală îndreptărire decă legislatorii ungeri au numitŷ fĚtulŷ lorŷ dela 1868 „lege asupra egalei îndreptățiri a naționalitățilorŷ.“

Când a fostŷ vorba de realizarea programului „egalei îndreptățiri naționale“ în Austria, Cehii au cerutŷ ca primă condițiune capitală, înainte de a întră în alte negocieri cu guvernulŷ, înființarea unei universități cehe în Praga.

Și într'adevĚrŷ ce pŷte garantă mai multŷ libertatea învățămĚntului naționalŷ, dezvoltarea și înaintarea lui, decă nu instituttele mai înalte, universitățile. Cum va putĚ vreodată pretinde cu efectŷ cetățĚnului unui statŷ, ca limba lui sĚ se folosĚscă în oficiile publice, decă ea este prigonită, batjocorită și uideuită la universitățile din țĚră?

DĚr nu trebuie sĚ mergemŷ până în pădurea boemică, ca sĚ ne convingemŷ despre aceea, că o națiune fără de universitate propriă națională nu pŷte trăi.

Una din postulatele principale ale programului nostru naționalŷ, nu a celui din Sibiiu, ci a celui de pe Cămpulŷ libertății dela 3/15 Maiu 1848 este, de a se creă o universitate pentru Români.

Punctulŷ 13 alŷ programei dela 1848 đice: „Națiunea Română cere... înființarea unei uni-

„versității române dotate din cassa statului în pre-
„porțiunea poporului contribuentŷ, cu dreptulŷ
„deplinŷ de a-și alege directorii și profesorii și
„de a sistemisă învățaturile după unŷ planŷ sco-
„lasticŷ și cu libertate de a învăță.“

Astfelŷ s'au gĚnditŷ Românii dela 1848 la viitorulŷ națiunei lorŷ.

SĚ fimŷ noi mai pe josŷ decătŷ ei? ŷre se nu mai simță ađi Românulŷ din Transilvania și Ungaria trebuința de a avĚ și elŷ ca tŷte națiunile culte ale lumii, unŷ templu, unde sĚ-și cultive inima și spiritulŷ și unde sĚ nutrĚscă în continuu foculŷ speranțelorŷ sale naționale!

CRONICA POLITICĂ.

În Europa este constituționalismŷ mai în tŷte statele afară de sfânta și ortodoxa Rusiă și de păgana Turciă, în cari domnesce absolutismulŷ și despotismulŷ. DĚr când căutămŷ în fondŷ nu aflămŷ nicidcumŷ mai multă fericire și mulțămire în statele constituționale europene, decătŷ în cele autocratice. AcĚsta tristă și deplorabilă aparițiune vine numai de acolo, că nicăirea în realitate nu se potŷ pune în practică adevĚratele principii democratice, ci numai falsificate și alterate. Causa e că în statele constituționale nu se vĚdŷ îmbunătățirile așteptate, că suveranitatea poporului nu este respectată, ci batjocorită și desprețuită în modulŷ celŷ mai cinicŷ chiar de reprezentanții poporului. Cu totŷ constituționalismulŷ ce a domnitŷ în anulŷ acesta în Austro-Ungaria, totuși nu ne putemŷ lăudă cu nici o bunățate, ci acestŷ anŷ este, — după cum scrie Neue fr. Presse — unŷ anŷ pierdutŷ. Acestŷ anŷ ne-a pusŷ pe postŷ, a fostŷ plinŷ de necazuri și de nevoi: Desbinări, epidemia dinamitei, deficitulŷ, antisemitismulŷ, colera, slavizarea, (și maghiarizarea, adaugemŷ noi) stări excepționale, crisă, falimente și defraudățiuni. A fostŷ cea mai mare norocire, că pe lângă tŷte calamitățile pacea totuși nu s'a turburatŷ. Numai asta ar mai fi trebuitŷ sĚ se mai întĚmple și atunci amŷ fi fostŷ prăpădiți.

„Russkaja Myssl“ din Petersburg publică unŷ articolŷ intitulatŷ: „Observațiuni în trebile politice esterne,“ care a produsŷ mare senzațiune în presa rusescă. În aceste observațiuni se vorbește despre raporturile Rusiei cătră Germania și se potŷ resumă în cuvintele unui deputatŷ francesŷ: Prințulŷ Bismarck e periculosŷ ca inamicŷ, dar e mai periculosŷ ca amicŷ. Numita fŷiă scrie astfelŷ: „Prusia continuă a ridică fortărețe la granițele nŷstre, care suntŷ întocmite atătŷ pentru defensivă cătŷ și pentru ofensivă. Supuși prusieni, cari suntŷ subvenționați de statŷ, începŷ a se colonisă la granițele nŷstre vistice: aceștia suntŷ milițieni, iscoditorii și anteposturile la o năvălire a Prusiei în Rusia. O rețea colosală de căi strategice s'a construitŷ în contra Rusiei. Și chiar Austria, influințată de Prusia, e ocupată cu construirea de fortărețe tari la granițele sale și de căi strategice. Chiar România, alŷ cărei ministru, d. Brătianu, fŷu onoratŷ cu o amenințare de rĚsboiu directă de cătră prințulŷ Bismarck, a fostŷ câștigată de aliați și au asiguratŷ o de sprijinulŷ lorŷ în contra Rusiei. În Constantinopole domnesce Germania. Ambasadorulŷ germanŷ are o influință precumpĚnitŷre în consiliulŷ Porții, supuși germani suntŷ în armata turcescă, la finanțe și la administrațiune. În Prusia, în China, pretutindenea, đice fŷiă rusescă, Germania lucrĚză în contra Rusiei, pe care o stringe ca într'unŷ cerŷ.“

Revista ziarelorŷ ungeresci.

„Pesti Naplo“ făcĚndŷ o revistă a anului 1884 la sfĚrșitulŷ lui Decemvre st. n. scrie între altele:

„Cătŷ e de slabŷ guvernulŷ nu dovedesce nimicŷ mai multŷ decătŷ faptulŷ, că, înainte de ce ar fi ajunsŷ măcarŷ la desbatere unŷ proiectŷ de lege așa de însem-

nată ca acela privitor la camera magnaților, deja se gândesce la retragere și deja își retrage propria sa lucrare. Și spre a se susține la putere, deși are majoritate în cameră, totuși caută aliați nenaturali pactându cu Sennyey și cu Szilágyi. Și ce condițiuni primesce? Am auzit din gura lui Sennyey. Un guvern tare nu primesce nici odată astfel de condițiuni.

»La alegeri, ce e drept, guvernul și-a câștigat o majoritate colosală, opozițiunea însă s'a prezentat numai cu minoritate, dăr și-a dovedit preponderanța și influința ei morală prin strălucite discursuri parlamentare. Partida guvernului urmăzează disgestată conducătorului ei, dăr nici ea nu știe până unde va merge.

»Etă unde a ajuns puterea, care numai pentru scopurile sale trăiesce. Mâna guvernului obosită nu mai poate ține spada, stégul se pléce în stânga sa, în fața sa el nu are dușman, totuși nu poate birui, e bolnav.

»Dăr mai bolnav decât guvernul e țera. De-o parte este vina guvernului că a stricat'o, sugându-i puterea și încărcându mereu la sarcini în spinarea bietului popor, de altă parte însă réua administrațiã, care procede în mod neconștient și necruțator, a cauzat națiunei această bolă și în fine vremurile grele. Recolta a fost slabă, prețurile și mai slabe. În sfârșit au devenit și relațiunile de credit cât se poate de rele. La crisa economică s'a mai adăus crisa financiară și nesfârșitele execuțiuni pentru dare.

»In aceste împrejurări reprimim cu întristare la anul trecut și căutăm cu îngrijire la cel viitor. Speranța noastră se baséază numai în vecinica tinerețã a națiunei, care e în stare a se lupta cu tóte neajunsurile...

„Budapester Tagblatt“ asemenea unui organ al opozițiunii, închee articolul său de anul nou cu următoarele cuvinte:

»Pe când Coloman Tisza seceră nesucces după nesucces, cresce în tóte părțile poporului ungar, conșciința datoriei și recunoscerea necesității de a face odată capăt acestui regim. Corupțiunile electorale, lanțul nesfârșit al scandalurilor polițienesc și judiciare, administrația destrăbălată, ascunderea stégului unguresc dinaintea plebei croate, amenințarea libertății cetățenesc cu nimicire prin legi excepționale: tóte acestea, pe lângă o insuțită sacrificare a intereselor naționale, au deșteptat stânta mâniã a fiecărui Ungur, în populu căruia locuesce încă o conșciință curată, sentiment pentru drept și morală, și iubire de patriã. Aceste sentimente naționale, ce cresc ca un torent puternic la sosirea primăverii calde, vor duce cu sine în cele din urmă acest guvern stricacios. Majoritatea și ministrii, pot să-și garanteze mâne, în ziua de anul nou, reciproc viață vecnică, ei pot să viseze de imortalitate serbându aniversarea de 10 ani a ministerului Tisza, căderea lor este totuși sigură, anul mântuirii Ungariei de jugul egoismului și corupțiunii sosese!

SCIRILE ȚILEI.

In comuna Șercaia bântue bóla de unghii printre vite, din care causă s'a oprit importarea laptelui de bivoliță de acolo prin alte părți.

Luni în 5 Ianuarie n. d. Iosef Dück, directorul reuniunii industriașilor din Brașov, va vorbi în reuniunea industriașilor din Sibiu despre tratatul de vamă și comerț cu România.

Prin Bistrița plouă în continuu, pe munți și șesuri mai că nu se mai vede zăpadă. E tēmă, că dându un înghet se nimicesc sēmănturile.

Joi în 8 Ianuarie st. n. 1885, a treia di de Crăciun, se va ține în localitatea scólei grănițaresc din Voila o producțiune literară cu următorul program!

I. — 1) »Cuvânt ocașional«, rostit de învățătorul diriginte Dobrin. 2) »Dorile frumoșe«, poesiă esecutată de chorul elevilor. 3) »Deșteptarea României«, poesiă de D. Bolintianu, declamată de d-șora Sofia Gila. 4. »Idila«, duet esecutată de învățătorii Nicolau Ludu și Ioane Munteanu. 5) »Despre femeia română«, disertațiune de d-lu Nicolau S. Șerbanu. 6) »Sentinela română«, poesiă declamată de Gavril Popu, învățător diriginte. 7) »Dialog«, esecutată de elevi. 8) »Tablou țărănesc«. 9) »Cuvânt de închidere.«

II. Cu această ocașie se va reprezenta și piesa teatrală: »Arvinte și Pepelea«, vodevil într'un act de Vasile Alesandri. Persónele: 1) Arvinte, de 50 ani d-lu I. Munteanu. 2) Pepelea, de 25 ani d-lu Nicolau Ludu. 3) Mandica, nepóta lui Arvinte. * * După reprezentațiune va urmã o petrecere cu danț. Prețul intrării de persónã 50 cr.; de familiã 1 fl. 20 cr. v. a. Venitul e destinat în favórea elevilor miser. Oferte mărinoșe se primesc cu mulțămire și se vor chita pe cale diaristică. Inceputul la 6^{1/2} óre séra.

A sosit în Bucuresci șcirea despre căderea încă a două mări case de bancă din Londra: Truninger et comp. și Utoff et comp., care făcéu daraveri mari de grâne în România și erau în relațiuni cu diferiți bancheri d'acolo.

»Voința Națională« e informată, că ministrul instrucțiunei a numit o comisiune, care se facă o anchetă în privința afacerii studenților dela facultatea de medicină din Bucuresci. Acestă comisiune, compusă din d-nii profesori Zalomit, Gr. Ștefănescu și Gr. G. Tocilescu, se crede că se va întruni chiar Duminecã la facultate, spre a procede la facerea anchetei. Studenții acestei facultăți vor fi invitați a delega o deputațiune din senu lor, spre a expune comisiunei plângerile lor.

Se anunță că vestitul bandit Dragoș, în urmărirea căruia s'au trimes peste 300 dorobanți, s'a prins în fine în județul Tecuci.

In județul Bacău s'a instituit o societate, supț numire de: »Societatea ómenilor, cari știu citi«, alu cărei scop este: a) A stării pentru ca poporul român să învețe carte; b) A încurajia cu ajutorul pe copiii ce se disting prin școli; c) A încurajia industria, agricultura și tóte meseriile; d) A ținea cursuri pentru instrucțiunea adulților; e) A ținea conferinți prin cei mai destiniți dintre membrii societății, pentru folosul publicului în general; f) A forma o bibliotecă pentru usul general al publicului.

Astă séra, pentru cea din urmă órã, se va juca la teatrul german »Floit Bursche«, operetă comică în 1 act de Suppé; »Der wilde Jäger«, balada de Bürger; »Keszegő leány« de Kovacs Endre, cântec unguresc; »Variationen von Streibinger« pentru corn; »Nichts neues unter der Sonne«, comedie în 1 act de Günther.

Vai și amar în comitatul Huniădórei.

Acestă esclamațiune se aude eșind din gura poporului din comitatul Huniădórei, ori încãtrãu s'ar întorce omul, din cauza esecutiunilor de dare.

Cu inceputul lui Noemvre au început aceste esecutiuni și decurg în continuu, póte până la nascerea Domnului.

Poporațiunea acestui comitat, situat între munți și locuri sterile, încă din timpul feudalismului este stórsă și sărăcită, pe lângă acesta de ani de zile e supusă esundărilor, cei mai mulți ani sunt neroditori, și când se întâmplă uneori să fie roditori, ghița le nimicesce.

Sosiră segregățiunile, comasările, catastru și darea cea mare, așa că poporul trebui să sérăcesc; pare că totul s'a conjurat în contra noastră, ca să ne prăpădesc.

Inspectorul de dare din Deva a găsit cu cale să ne esecute în timp de érnă fără nici o milă, fără cruțare.

Din 11 Decemvre, fiindu tégdu de saptămană în opidul Hațeg în tótã Lunia, esecutorii de dare eșmiș dela Deva au blocat piața opidului Hațeg cu cară încărcate cu vestminte d'ale poporului și cu vite. Carăle și vitele erau atât de numeroșe, încãt toba orășănescă nu mai ajungea, și esecutorii suiți în vârful carlor strigau — după obiceiul jidovesc — că au marfă de vânzare și că vëndu cutare și cutare obiect numai cu atât — spunéu prețulu.

S'au vëndut vestminte de serbătore ale țeranilor și vite numai cu jumătate prețulu și unele și cu mai puțin.

Poporațiunea de la tégdu s'a indignat vëndu lacrămile femeilor și ale părților esecutate, care se uitau plângendu la vestmintele și la vitele lor, cum li se vëndu fără preț. Mulți ómeni cu inimă licitau suind prețulu și le cumpéru, numai ca să nu cadă în mânele jidovilor, înapoiindu-le apoi nenorociilor ómeni esecutați fără nici un câștig.

In 23 Noemvre, în comuna Densușu făcendu preotulu localu serviciulu divin, ca Dumineca, în sf. biserică la care aparțin 800 de suflete, din acestia n'au fost de față decât crășniculu, cantorulu, un poporan și vr'o șese femei. După serviciu preotulu își esprima părerea de réu, că tocmai Dumineca și încă în postul Crăciunului credincioșii nu vin la biserică. Cei de față au răspuns, că un esecutor de dare din Deva, a nume Baruch, a despoiat pe locuitorii de tóte vestmintele de serbătore, le-a încărcat pe cară și le-a dus la vânzare, așa că ómenii nu au cu ce să vie în sfânta biserică, căci nu le-au mai rămas decât vestmintele de pe ei, cu care muncesc.

In comuna Fustea obrășnicia esecutorilor a ajuns acelu grad, încãt în cancelaria comunala sub ochii notarului Urban, esecutorulu Baruch a desbrăcat, în timp de érnă, șubele de pe ómeni, lăsându-i să se întorcă acasă desbrăcați prin ger.

In comuna Densușu, după ce preotulu a eșit dela serviciulu divin, în 23 Noemvre, esecutorulu Baruch intră în cancelaria parochială și luă protocolu că preotulu este dator cu restulu de dare a biserice și luă zalogu o bibană (bivoliță). Când preotulu îi reflectă, că după statutele diecesane preotulu, alu căru venit nu trece peste 315 fl., nu este îndatorat a plăti darea biserice, ci comuna bisericescă, — esecutorulu Baruch răspunde cu obrășnicia, că nu cunósce astfel de statute și că peste 14 zile bibana se va vinde.

Iată unde am ajuns popor și biserică; înainte unui Baruch constituțiunea bisericescă e nulă. Unde sunt

FOILETONU.

Teoria lui Rösler.

Studii asupra stăruiții Românilor în Dacia Traiană, de A. D. Xenopol, profesor de istoria Românilor la universitatea din Iași, 1884.

(Urmare și fine).

Nicetas Choniates dize: »Andronic Comnenu, fugind de nepotulu său Manoil, căut scăpare în Galiția; el intrase în hotarele acestei țeri, dar fu apucat de nisce Valachi.« Aci Hunfalvy se combate singur: dize că Valachii imigréză de această parte a Dunării înainte de Petru și Asan, ér în altă parte susține, că acești Valachi nu sunt locuitorii vechi din Galiția, coboritori ai coloniilor romane. Hunfalvy nu știe ce face și ce dize.

Un document din 1165 conține o dovadă invederată despre aflarea poporului nostru în Transilvania, ca și documentulu din 1197; ele amintesc de Hegesholm adevă dealu dealului, căci holmu românesc e dealu, și heges are aceeași însemnare. Ungurii creșendu că holmu e nume propriu, i-a dat numirea de mai sus delului. Un act dela 1360 pomenesce despre »villas olachales« și un altul din 1387 amintesce

despre »possessiones nostras valachales; tóte prin Ardél, dar unguisate, precum au unguisat Pratul lui Traianu numindu-l Kereztes.

Românii sunt pomeniți chiar sub numele de Valachi pentru întâia órã într'un document din 1222 și anume ca locuind partea sudică a țerii, din jos de țera Barsei, în munți, lucru de care Rösler se miră. Un document din 1211 cu confirmarea Papei, vorbindu despre drepturile incuviințate cavalerilor Teuton, spune că li s'a conces a nu plăti nici o dare când vor trece pe pământurile Sécuiilor său ale Valachilor. Actulu de întărire alu Papei Honorius vorbesce despre o moșia Cuteburg adăosă de regele unguresc Andreiu cătră donația anterioră a țerii Barsei și dá acestei moșii ca margine țera Valachilor. Un document de la 1224 vorbesce despre pădurea Blahilor, pe care Teutsch o pune lângă Olt, ér Hunfalvy lângă Sibiu. Un document din 1223 vorbesce de Valachii de lângă Sibiu, căror regele Andreiu le-a luat o bucată de pământ. In 1252 sunt din nou pomeniți acești Valachi. Bela IV dându pământuri cavalerilor Sf-lui Iónu din Ierusalim pe marginele Transilvaniei dinspre Muntenia, el dispune în favórea lor de țera Severinului și cele două Knezate a lui Ioan și a lui Farcaș, care se aflau acolo până la riulu Olt, necuprindendu însă în această donația țera voivodului valah Linoy (sú Lyrtioi),

pe care o lasă Valahilor precum o avuseră și până acuma. Dincolo de Olt elu concedéaz cavalerilor tótã Cumania, scoțendu érași afară țera voivodului valah Seneslau, pe care érași spune că o lasă Valahilor precum o stapâniseră și mai înainte. Românii se aflau și de o parte și de alta a Carpaților. O bulă papală din 1234 pomenesce de Valachi și de episcopulu lor, precum și Cinnamus și Nicetas Choniates despre Valachi în Moldova.

Hunfalvy, fiindu că pré se lovesce desu de argumente, că Românii au fost totdeuna în Dacia, dize că în Transilvania până târziu în seculul XIII Românii ar fi fost în număr mic. Dar e un document din 1293, și se dize în el: »Valachii cari ar locui pe pământurile nobililor;« va să dize nu toți Valachii Transilvaniei, căci erau mulți.

In 1260 Otoc regele Boemiei îndreptă cătră Papa o scrisore în care îi spune, că în armatele lui Bela și Stefan V regii Ungariei, pe care le-a combătut, se află numeroșe trupe de Cuman, Ungur, Slavon, Sécui și Valachi.

Hunfalvy însa acestu document, ca multe altele, care nu i-au plăcut, l'a dat la o parte mulțămindu-se a spune că Românii ar apăre până la această epocă în Transilvania »ca niște noursă pe un cer azuriu.« E și poetic pe lângă altele.

mitropolitul și episcopii? Cum apără pe credincioși de năpaste ca Baruch?

În comuna Ciula-mică, situată într'un loc muntos și steril, pe la 30 Noemvre erarul a întabulat pentru dare vr'o 10 moșii, ba unele le-a și licitat, așa că cei mai mulți țărani au luat lumea 'n cap și se bage slugi.

Din comuna Hățăgelu au emigrat în România mulți țărani, lăsându în miserie nevestele și copiii, și puținul ce câștigă ei acolo, mai cu seamă în Turnu-Severin, trimițu acasă, ca să nu le mără familia de fōme.

Suntem tare îngrijați de viitor. Muncim în alte țări, ca să îngrășăm pe esecutorii de dare unguresci.

Dar bunu e Dumneșu, nu ne va lăsa să perim!

Parlamentul român.

De multă vreme se agită în România cestiunea reformării S-tului Sinod. După actuala organizațiune, preoții mireni nu pot fi membri ai Sinodului, ăr dintre laici numai ministrul cultelor asistă la ședințele sinodale ca apărător al legilor civile. Acum e vorba să se reformeze Sinodul în sensul ca și preoții de mir să potă fi membri sinodali. Sgomotele imprăsciate că se comițu abuzuri în actualul Sinod, și mai cu seamă casul întemplat cu archimandritul Calistrat Orleanu, a făcutu pe d. Mărzescu să facă în ședința dela 12 Decemvre a Senatului următorea interpelare, după care vom publică și răspunsurile Inalților Prelați, prin care apără Sinodul de acușările ce i se aduc:

D. Mărzescu: D-lor senatori, mai înainte de a începe dezvoltarea interpelării mele, mă cred datur de a dclara că n'am venit la această tribună spre a atacă religiunea părinților și strămoșilor mei. Religiunea, dogmele ei, sunt în afară de critica mea.

Am venit la înălțimea acestui amvon constituțional spre a atacă toate actele Inalților Prelați, pe cari în conștiința mea le cred că sunt contra Constituțiunii țerei, contra canoanelor bisericești, contra legii constitutive a sf. Sinodului, a sf. Bisericii autocefale ortodoxe de răsărit.

Inaltu Prea sântitului Mitropolit al Moldovei și Sucevei a bine-voit într'una din ședințele precedente să mă arate în fața Senatului, să mă descrie în fața țerei ca pe un om care combată religiunea creștină, mai mult decât atât, să citescă dintr'unu diar nise ideii, pe cari le-a declarat c'ar fi catehismul meu. În cestiune de conștiință, în cestiune de credință, nimeni nu are dreptul să controleze cugetarea și intima mea convingere: iată ce aș putea în două cuvinte replica Inaltului Prelat. Dar, pentru ca să asigur pe deplin pe Inaltu Prea Sântitului Mitropolit al Moldovei și Sucevei, că credința mea este credința ortodoxă de răsărit, 'mi va da voie să îi improspetez în minte predica unui ilustru Episcop, unui bisericescu predicator, a lui Ilie Miniatu, Episcopul Cernic și a Calavritei.

Acestu ilustru predicator a dișu că: Creștinului adevăratu îi trebuesc 2 lucruri; 'mintea și inima. Mintea, pentru cercarea dogmelor și a poruncilor; inima pentru dragostea aprăpelui. (Aplause)

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei: Dar faptele?

D. G. Mărzescu: Cu ajutorul minții și al inimei, am putut numai să apreciez la justa ei valoare deșteptarea ce ne-o face Inaltul Prelat. Primatu al României, prin cuvintele dela finele enciclicei sale relative la dotațiunea Coronei, când în formă de smerită rugămintă ne sfătuesce, dicându: 'că noi, fi și spiritali, să nu ne încredem la toate duhurile, căci nu toate duhurile sunt dela Dumneșu.

Cu ajutorul minții și al inimei am putut de asemea să judecăm cuvintele Sântului Petru citate de enciclică relativă la 'falșii învățători.

Așa ca nise ingeri neadormiți stându în mintea

și inima mea și cuvintele profeților Iudei, și cuvintele înaltului dregător bisericescu, ca să nu ne încredem la totu duhul, căci nu toate duhurile sunt dela Dumneșu, cu ochii ridicăți la ceruri, armându-mă apoi și cu semnul sfintei cruci, spre a alungă departe de mine pe duhul cel necurat (Aplause) pe zavisnicul nelegiuit, carele umblându trupesc în poște necurate, vorbesce rău de cele ce nu înțelege și ademenesce sufletele cele nestatornice.....; cu ajutorul profeților Isaia și Jeremia, neapăratu, dusu am fost de minte ca să cercetez petrecerea acelor cari se fălesc că sunt dreptu slăvitori creștini, ca așa din faptele păstorilor, eu, oia cuvântăreț, să-mi facă acele două aripi cu cari numai pot zbura la raiu: 'credința și fapta, 'căci și mântuitorul Christos a dișu: 'Nu toți aceia cari imi dicu mie, Dōmne! Dōmne! voru intra întru împărăția cerului; ci acela ce va face voia tatălui meu.

Citind enciclica regalofilului Mitropolit Primatu, dimpreună cu ilustrul Episcop Ilie Miniatu, în predica sa pentru 'credință — și acesta este, Inalt Prelat, catehismul meu, — inima mea simțind, mintea mea cugetându, buzele mele mișcându-se, diceau: 'Ce felu este viața păstorilor și păstoritelor vremei acesteia?... Argintul de-asupra tuturor lucrurilor, iar legea de deșuptul tuturor!..... Anteu se caută negătoria, apoi biserica, anteu cele lumesci, apoi cele duhovnicesci; anteu și de-asupra tuturor dobēnda și cășigul..... Dar sufletul, dar Dumneșu?... Pe urmă, și mai pe de deșuptul tuturor!..... O! vai nou, suntem perduți!... Ca la capu să fie iubirea de argit, și la picioru 'santa Evanghelie!..... De-asupra cășigul celu spurcatu, și mai jos credința!..... Ore este cineva dintre cei ce m'ascultă care să-mi dică că eu mă rătătesc, că eu nu vorbesc adevărul când afirm că credința creștinilor este forte depărtată atât de conștiința adevărului, câtu și de lucrarea credinței?... Mintea și inima mea de creștin dela înălțimea acestei tribune, mă face să mă întreb, adresându-mă și la păstorii sufletesci și la mielugeii rățaciți: Unde ești tu creștine?... Ivesce-te să te vedu!... Și tu, păstorule sufletesc, arată-mi mai cu seamă credința ta din faptele tale... Căci și apostolul Pavelu, primul Archiereu după Christos în instrucțiunile date cătră presbiterii bisericii Efesenilor, dicea: 'Luăți aminte de voi înși-v și de totă turma peste care duhul celu sântu v'a pus pe voi Episcopii ca să pășoriți biserica lui Dumneșu, pe care a agonisit-o cu scumpu sângele său....

Enciclica I. P. S. S. Mitropolitul Primatu relativă la dotațiunea Coronei am declarat prin interpelarea mea că este anti constituțională, am declarat că este anti canonică, am declarat că este în contra legii din 1872, și așu fi unu calumniatoru dacă astăzi dela înălțimea acestui amvon constituțional, nu voiu dovedi fărădelegea din acestu triplu punctu de vedere.

Enciclica I. P. S. S. Mitropolia alu Ungro-Vlahiei și Primatu alu României creșdend că și va produce efectul lumesc la care ținea, de și conține citațiuni până și de prin timpurile profeților, care habar n'aveu de ce este regimul constituțional și ce însemneză suveranitatea poporului, uită până și forma creștinismului tradițional pe care o vedu stabilită în cartea numită. 'Indreptarea legii, unde citesc că unu Mitropolitu nu se adresează cătră Episcopi cu cuvântul: 'Frate Episcopu, ci cu cuvântul: 'Iubitorule de Dumneșu Episcopu întru duhul sântu, iubite frate.

Ca o dovadă mai multă despre acesta, vă ceru voe a vă citi din Uricariul de documentu alu D-lui Teodor Codrescu formula acesta, întocmai ca și din cartea numită 'Indreptarea legii.

Citez textualu vărful Enciclicei Mitropolitului Moldovei din 30 Iuliu 1773: 'Tuturor celor ce vă aflați în eparhia smereniei noastre, iubitorilor de Dumneșu Episcopi ai noștri întru sântu duhu iubii frați și inpreună slujitori, prea cuvioșilor archimandriți, cuvioșilor egumeni, cucernicilor protopopi și totă partea preotească și bisericescă.....' Suprimarea cuvintelor întru Duhul sântu, canonicese vorbindu, este unu mare păcatu.

I. P. S. S. Mitropolitul primatu: Sofisme de advocați.

D. G. Mărzescu: Respectu întreruperea care mi

se face, căci înainte textului din Pidalionu n'am să dau Primatului altu răspunsu mai elocinte.

Iată, domnilor, nota III din canoanele celui d'altu doilea sinod ecumenic pagină 97—98: 'S'a uscatu colimvitra aceea în care botezat era a fi barbarul acela... Dér care barbaru nebotezat a rămasu nu pentru c'au fostu suprimate cuvintele 'între duhul sântu, dér numai pentru că în biserică s'a fostu schimbatu vechea și obicnuita slavo-cuvântare a prea sântei treimi, căci în locu să fi dișu: 'În numele tatălui, a fiului și sântului Duhu, s'a dișu: 'se boteză în numele Tatălui prin fiul întru duhul sântu, și o! minune: îndată desăvârșit s'a uscatu colimvitra.

A! domni senatori, mai bine s'ar fi uscatu cernela în călmara arhi-păstorască, de câtu să fi iscalit o asemenea enciclică. (Ilaritate, aplause).

Pe terenul spiritualu așa dér și din punctul de vedere pur dogmaticu, enciclica păcătesce.

Dér să fie numai atata? O, nu!

Enciclica calcă în modu nepilduitu regulele de disciplină bisericescă formalu consacrate prin canoanele apostolice și ecumenice și prin legea constitutivă a sf. sinodului. Așu rugă pe d. ministru de culte și instrucțiune publică, căci D-sa are să dea seamă înainte reprezentățiunii naționale de toate smintelele ce se petrec în biserica ortodoxă de răsăritu, să noteze canoanul 6 și 7 din anteuul Sinod ecumenic, canoanul alu doilea din altu doilea sinod ecumenic, canoanele 34 și 35 alu sântilor apostoli și canoanul 29 din alu șeselea Sinod ecumenic, canoane cari tōte stabilescu prohibațiuni formale în totu ce concerne teritoriala competența spirituală a unui Episcopu, și legea sinodală din 1872 în concordanță cu canoanele, în art. 20 nu permite unui episcopu să publice scrisori pastorale seu enciclice decâtu numai în eparhia sa.

Iată, în adevăr, cum sună art. 29 din legea constitutivă a sântului Sinod:

'Fie-care mitropolit seu episcopu pōte publica scrisori pastorale seu enciclice în eparhia sa, 'privitor la religiune și la bunele moravuri, fără să se atingă nici de cum legile civile și politice.

(Va urma).

DIVERSE.

Cătă prețuesce unu Rusu? — Conte rusu Uwaroff se instalase cu soția sa, aprōpe de Palermo, într'o vilă pe care o închiriasse la pōlele muntelui S-ta Rosalia. În fie care di soții făceau câte o excursiune prin localitățile cele mai pitoresce de prin prejur. Într'o di însă o bandă de brigandă surprinse pe turiști: contele fu luat cu ei, soția sa fu liberată. Contesa alergă îndată la poliția și cercetări active dar zadarnice începură. Sērmana femeie se bolnăvi de supărare. Câte-va zile după aceea, ea primi o scrisore în care i se vestea, că bărbatul seu se află în deplină sănătate, și că va fi liberat, dacă se va depune într'unu locu anumitu o sumă, care ar reprezenta 'valōrea unui Rusu.' Contesa se supuse: ea depuse 600 de ruble în locu anumitu, însoțind trimiterea banilor de o scrisore prin care 'și exprimă speranța, că această sumă va fi îndestulătoare. Brigandii, în adevăr, se mulțumiră; ei liberară pe Rusu dicându-i: 'N'am fi liberat pe unu Englesu pentru o sumă întreită; dar unu Rusu nu prețuesce mai mult decât 600 ruble; de aceea te și lăsăm liberu pentru această bagatelă.' Contele și contesa Uwaroff s'au grăbitu a părăsi o țară, în care Rușii sunt așa de puțin prețuiți, și s'au reîntorsu la Petersburg.

Redacțiunea 'Gazetei Transilvaniei' anunță, că de la 1 Ianuaru va avea trebuința de unu corectoru. Va fi preferit cel ce va avea mai multă carte și care va cunōște limbile patriei. Amēnunte prin corespondență.

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu

Intr'unu manuscris alu bibliotecii museului din Pesta, basat pe date autentice, se vorbesce de Valah nobili din Bărsa, că Negrilă și Radomir dobēndiseră încă de la Sf. Stefanu numirea în Knezatul Vizăului, deci între anii 997—1038. Eată deci Români tocmai în Maramureș încă de prin véculu X și încă cu prerogative nobiliare.

Singură această arătare ar fi de ajuns pentru a răsturna întręga teoriă a lui Sulzer, Rōsler, Hunfalvy. Ei seu n'au sciut-o seu n'au putut-o interpreta după placul lor.

Din documentele analizate rezultă, că Români locuiau în munții Carpați și în văile lor cele mai apropiate, atât pe latura nordică câtu și pe cea sudică; că erau numeroși, deorece alcătuiau o parte a armatei lor unguresci. Cătă despre timpul de când ei ocupau aceste locuri este prea firescu lucru a nu itnēni nici o pomenire, întru câtu ei erau băștinași ai acestor țări. Despre Unguri, Sași și Sécui avem arătări mai multu seu mai puțin precise asupra timpului, când ei veniră să locuiesc în aceste regiuni; despre Români nimic, căci ei n'au venit de nicăiri, erau de locu de-aicea, peste ei au venit celelalte popore. De aceea chiar de la primele științe rămase asupra țerilor noastre li și găsim pomeniți; așa pe timpul Sf.

Stefan. Prin urmare suntem departe de închipuitul nou-rașu ai lui Hunfalvy.

*

D. A. D. Xenopolu face studiul vieții sociale și politice a Românilor. Terminii de agricultură sunt cei mai mulți latini, și nici unul măcar maghiar. Singura însușire este a elementului slavon. Din contră Ungurii au imprumtat și dela Români și dela Slavoni o mulțime de terminii. De asemea terminologia muntelui în Transilvania și în țerile vecine este românescă. În partea cea mai înaltă a țerii ea conține cel mult câteva elemente slavone, care se aplică prin faptul că Sarmații, poporu de origină slavonă, fură găsiți de Daco-Români în munții unde ei cautară adăpostire. Terminii maghiari seu germani nu încep decât în câmpii. Ținuturile ocupate de Sécui facu excepțiune, fiindcă au fost maghiarizate.

Existența primitivă a Românilor în Carpați o dovedesce faptul, că năvălirea ungurescă i-a împinsu cătră câmpia moldo-valahă. Atātu tradițiunea câtu și documentele o spun această prin cele două descălcări: a lui Radu Negru și Bogdanu Dragoșu.

Pentru toate aceste temeieri teoria lui Rōsler nu pōte fi sprijinită cu temeiu, pentru aceea și cei ce au susținut-o au fost siliți să recurgă la mijloce nedemne de știință pentru a stabili ceea ce ei numescu

adevărul. Ei jōcă rolul de advocați, cari au de apăratură o causă. Ei degradă sciința în slujba altor interese decât acelea ale adevărului.

Eruditul profesoru din Iași își incheiă astfel opul seu: 'Români n'au părăsitu nici odată Dacia traiană; ei pot fi încă multu timp martirizați de Unguri și voru avea încă, pōte multă vreme de suferit jugul lor apăsător. Acesta însă nu le pōte răpi dreptul de a protesta în contra asupritorilor lor.'

Scim că sunt mulți învățați de bună credință, cari au admis teoria lui Rōsler, basându-se pe renumele sciintific alu celor cari au eșit cu ea înainte. Studiul d-lui A. D. Xenopolu, făcutu cu multă pētrundere și agerime, neavēndu în vedere decâtu numai adevărul, ținēndu sciința istorică la înălțimea ce i-se cuvine, va desamăgi, sperăm, pe acei învățați de bună credință, cari s'au lăsat a fi trași în mrejele falsității unor istorici-advocați ca Sulzer, Rōsler și Hunfalvy.

Opera d-lui Xenopolu este unu scumpu tezaur, unu monumentu neperitotu dedicatu 'Românilor de peste munți, cari suferu și ați urmările falsificărilor faptelor istorice a unor preinși istorici sași și unguri.

Cursul la bursa de Viena
din 2 Ianuarie st. n. 1885.

Rentă de aur ungară 6%	123.25	Bonuri croato-slavone	100. —
Rentă de aur 4%	95.75	Despăgubire p. dijma de vin ungar.	98.25
Rentă de hârtia 5%	91. —	Imprumutul cu premiu ungar.	115.75
Imprumutul căilor ferate ungare	145.50	Losurile pentru regularizarea Tisei și Segedinului	116.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungar. (1-ma emisiune)	97.10	Rentă de hârtia austriacă	81.10
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungar. (2-a emisiune)	—	Rentă de arg. austr.	83.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungar. (3-a emisiune)	105.50	Rentă de aur austr.	104.10
Bonuri rurale ungare	100.75	Losurile din 1860	135.20
Bonuri cu cl. de sortare	100.40	Acțiunile băncii austro-ungare	859. —
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	100.50	Act. băncii de credit ungar.	305.50
Bonuri rurale transilvane	100.50	Act. băncii de credit austr.	293.10
		Argintul — Galbin	—
		Impărătesc	5.80
		Napoleon-d'ori	9.75 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	60.25
		Londra 10 Livres sterline	123.35

Bursa de București.

Cota oficială dela 20 Decembrie st. v. 1884.

	Cump.	vënd.
Rentă română (5%)	—	—
Rentă rom. amort. (5%)	—	—
convert. (6%)	—	—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	—	—
Credit fonc. rural (7%)	—	—
" " " (5%)	—	—
" " " (7%)	—	—
" " " (6%)	—	—
" " " (5%)	—	—
Banca națională a României	1180	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	291 1/2	—
" " Națională	—	—
Aur	15,15 1/8	—
Bancnote austriace contra aur	—	—

Cursul pieței Brașov

din 3 Ianuarie st. p. 1885

Bancnote românești	Cump.	8.52	Vënd.	8.55
Argint românesc		8.40		8.45
Napoleon-d'ori		9.74		9.75
Lire turcești		10.98		11. —
Imperiali		9.98		10. —
Galbeni		5.70		5.72
Scrisurile fonc. »Albina«		100—		101.50
Ruble Rusesci		125—		126—
Discontul		7—10 %		pe an.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutungeria lui Gross (în casa prefecturii.)

Acei domni abonați ai noștri, cari au plătit prețul abonamentului pe jumătate de an și pe un an, înainte de 1-a Aprilie a. e., sunt rugați a ne trimite diferența prețului urcat de la 1 Aprilie e., care pentru Austro-Ungaria face 2 fl., și pentru România 8 lei.

ADMINISTRAȚIA „GAZ. TRANS.“

Casse de Wertheim

ce resistă pe deplin în contra focului și nici nu se pot sparge, din cele mai renumite fabrici de casse

L. FLEISCHER

oferă pe prețuri convenabile în cele mai favorabile condițiuni și în toate mărimile.

Iustinianu M. Grama,
depositarul fabricii în Brașov.

Bóle secrete

le vindecă pe baza celei mai noue constatări ale științei, chiar și casurile cele mai desperate fără ca cineva să fie împiedecat de la lucrul său. Asemenea vindecă urmările rele ale păcatelor tinereții (onania), slăbiciune de nervi și impotența. Mare discrețiune. Ne rugăm pentru descrierea completă a bólei.

Dr. Bella,

membru al mai multor societăți științifice etc.
6. Place de la Nation, 6. — PARIS.

Insertiuni și reclame.*)

Declarațiune: Subscrisul declară toate aserțiunile cuprinse în publicațiunea apărută în Nr. 241 a „Gazetei Transilvaniei“ sub rubrica „insertiuni și reclame“ subscrisă de Paraschiva Bucur Pitișu, de neadevăruri și calumnii, pentru care am și făcut pași necesari la judecătoria competentă, ca calumnia să fie pedepsită conform legii penale.

Vasile Munteanu.

*) Redacțiunea nu e responsabilă de cele cuprinse sub această rubrică.

Mersul trenurilor

pe linia Predeal-Budapesta și pe linia Teiuș-Arad-Budapesta a călei ferate orientale de stat reg. ung.

Predeal-Budapesta					Budapesta-Predeal					Teiuș-Arad-Budapesta					Budapesta-Arad-Teiuș.				
	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren omnibus			
București	7.15	—	—	—	Viena	8.25	8.35	3.30	8.00	Teiuș	2.39	9.50	8.20	Viena	8.25	8.35			
Predeal	1.09	—	—	9.50	Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47	Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10	Budapesta	8.00	6.55			
Timiș	1.33	—	—	10.15	Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36	Vințulu de jos	4.04	11.09	—	Szolnok	11.14	12.28			
Brașov	2.06	—	—	10.50	P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09	Șibot	4.35	11.43	—	Arad	3.35	5.30			
	2.16	6.30	5.45		Oradea mare	4.11	5.13	3.20		Orăștia	5.02	12.13	—	Glogovaț	4.00	6.20			
Feldiára	2.44	7.09	6.28		Várad-Velenceze	4.21	9.37	3.25		Simeria (Piski)	5.44	1.22	—	Gyorok	4.16	6.39			
Apatia	3.03	7.41	7.07		Fugyi-Vásárhely	4.29	9.45	—		Deva	6.05	1.48	—	Pauliș	4.47	7.19			
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42		Mező-Telegd	4.40	9.59	—		Branicica	6.34	2.21	—	Radna-Lipova	5.02	7.39			
Homorod	3.51	8.53	8.51		Rév	5.02	10.28	3.56		Ilia	7.01	2.54	—	Conop	5.25	8.11			
Hașfaleu	4.51	10.18	10.52		Bratca	5.46	11.41	4.31		Gurasada	7.15	3.09	—	Bérviza	5.57	8.49			
Sighișora	5.11	10.55	11.56		Bucia	6.09	12.15	—		Zam	7.49	3.48	—	Soborșin	6.18	9.18			
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43		Ciucia	6.28	12.48	—		Soborșin	8.32	4.37	—	Zam	7.11	10.27			
Mediaș	6.00	12.11	1.23		Huedin	6.52	1.48	5.28		Bérviza	9.19	5.30	—	Gurasada	7.48	11.18			
Copșa mică	6.29	12.35	2.07		Stana	7.32	3.21	6.01		Conop	9.40	5.58	—	Radna-Lipova	8.22	11.57			
Micăsasa	—	12.54	2.27		Aghiriș	7.51	3.54	—		Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24	Ilia	8.40	12.27			
Blașu	7.02	1.29	3.06		Ghirbău	8.12	4.34	—		Pauliș	10.32	6.56	8.41	Branicica	9.02	12.57			
Crăciunel	—	1.45	3.22		Nedeșdu	8.24	4.52	—		Gyorok	10.48	7.15	9.01	Deva	9.32	1.45			
Teiuș	7.38	2.26	4.15		Clușiu	8.38	5.11	—		Glogovaț	11.17	7.48	9.30	Simeria (Piski)	10.12	2.58			
Aiud	7.55	2.48	4.44		Apahida	8.57	5.40	7.08		Arad	12.32	8.05	9.45	Orăștia	10.47	3.46			
Vințulu de sus	—	3.12	5.10		Ghiria	9.23	6.00	7.18		Szolnok	12.00	8.45	6.10	Șibot	11.14	4.20			
Ujóra	—	3.19	5.19		Huedin	9.50	6.29	—		Budapesta	4.09	2.10	7.27	Vințulu de jos	11.46	5.06			
Cucerdea	8.24	3.36	5.47		Ujóra	11.15	8.14	8.29		Viena	7.44	6.40	—	Alba-Iulia	12.21	6.15			
Ghiria	8.48	4.10	6.38		Vințulu de sus	12.04	9.49	8.53		Teiuș	6.20	—	—	Budapesta	12.53	7.00			
Apahida	—	5.39	8.51		Aiud	12.12	9.58	—											
Clușiu	10.08	5.59	9.18		Teiuș	12.19	10.07	—											
	10.18	6.28	8.00		Crăciunel	12.45	10.42	9.17											
Nedeșdu	—	6.54	8.34		Blașu	1.15	11.32	9.40											
Ghirbău	—	7.10	8.59		Micăsasa	1.44	12.03	—											
Aghiriș	—	7.25	9.35		Copșa mică	2.00	12.24	10.12											
Stana	—	7.49	10.16		Mediaș	2.34	12.43	—											
Huedin	11.33	8.11	11.04		Elisabetopole	2.52	1.22	10.45											
Ciucia	12.06	8.52	12.17		Sighișora	3.27	2.24	11.07											
Bucia	—	9.11	12.47		Hașfaleu	4.01	3.06	11.29											
Bratca	—	9.29	1.21		Homorod	4.50	4.17	12.15											
Rév	12.25	9.52	2.05		Agostonfalva	5.08	4.51	12.30											
Mező-Telegd	1.11	10.27	3.08		Apatia	6.47	7.07	1.32											
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39		Feldiára	7.36	8.10	2.04											
Várad-Velinte	—	10.56	3.55		Brașov	8.09	8.46	2.24											
Oradea-mare	1.49	11.04	4.06		Timiș	8.41	9.20	2.44											
	1.54	11.14	7.30		Predeal	9.20	10.15	3.15											
P. Ladány	3.14	1.47	11.05		București	—	6.00	3.25											
Szolnok	5.10	4.40	2.37			—	6.57	4.03											
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40			—	7.32	4.28											
Viena	2.00	6.20	2.00			—	—	10.25											

Nota: Orele de noapte sunt cele dintre liniile gróse